

THINK en Burgerschap

Scholen zijn verplicht om een doelgericht en samenhangend aanbod te formuleren voor burgerschap. Met het afnemen van THINK-lessen werk je als school aan een aantal kerndoelen van burgerschap [1].

Hieronder de burgerschapsdoelen. In het blauw zie je waar THINK aan werkt.

Domein Schoolcultuur

Kerdoel 1 - Schoolcultuur

Doelzin onderbouw VO:

De school zorgt voor een democratisch cultuur.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
zorgen voor een veilige schoolomgeving met aandacht voor diversiteit en inclusie;	betrekken van de leerling bij het inrichten van de mediatheek;
aanbieden van activiteiten die de betekenis van democratische waarden laten zien;	organiseren van samenwerkingsverbanden met lokale of regionale maatschappelijke organisaties;
stimuleren van kritische denkvaardigheden, morele en ethische oordeelsvorming en het offline en online respectvol communiceren daarover;	stimuleren van ouderbetrokkenheid bij de school;
samen met leerlingen vormgeven van een democratische cultuur;	faciliteren van verschillende vormen van leerlingenparticipatie, zoals leerlingenraden, een referendum, klankbordgroep, betrokkenheid bij aannamebeleid, organisatie van schoolfeesten;
aandacht besteden aan actualiteit en maatschappelijke vraagstukken in samenhang met verschillende leergebieden.	organiseren van themadagen, projectweken, excursies of gastlessen over diversiteit, democratische waarden, de werking van de democratische rechtsstaat of maatschappelijke vraagstukken.

[1] In overleg met het SLO is afgesproken dat wij kunnen laten zien aan welke kerndoelen we met THINK werken rondom burgerschap.

Domein Samenleving en democratie

Kerdoel 2 - Diversiteit

Doelzin onderbouw VO:

De leerling handelt respectvol vanuit kennis over een diverse samenleving.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
kennis over hoe de grondwet diversiteit in geloofs- en levensovertuiging, politieke voorkeur, afkomst, gender, seksuele oriëntatie en beperkingen beschermt;	interviewen van familieleden van verschillende generaties over afkomst, gewoonten;
kennis over hoe de grondwet discriminatie en racisme afwijst;	deelnemen aan uitwisselingen met leerlingen van andere scholen met aandacht voor culturele diversiteit;
reflecteren op het eigen gedrag in situaties die discriminerend of stereotyperend zijn;	onderzoeken van voorbeelden van situaties in heden en verleden, hier of elders, waarin de rechten van diverse groepen niet worden of werden beschermd;
verkennen van en reflecteren op de eigen offline en online identiteit in relatie tot anderen;	dialogo voeren over vooroordelen en discriminatie, bijvoorbeeld in digitale technologie en -media;
in gedrag rekening houden met ervaringen en perspectieven van anderen.	bedenken van interculturele dilemma's en cultuurverschillen bij moderne vreemde talen en hoe daarmee om te gaan.

In havo 3 / vwo

discussies over controversiële onderwerpen;

meehelpen organiseren van themadagen over diversiteit.

Kerdoel 3 - Democratische waarden

Doelzin onderbouw VO:

De leerling geeft aan hoe diens handelen verbonden is met democratische waarden.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
kennis over de ontwikkeling en de betekenis van de democratische waarden vrijheid, gelijkheid en solidariteit;	vanuit morele en ethische kaders, zoals deugdenethiek, plichtethiek, gevolgenethiek en zorgethiek, de waarde solidariteit verkennen;
kennis over het belang van de grondwet, kinderen mensenrechten en internationale verdragen ter bescherming van vrijheid, gelijkheid en solidariteit;	maken van een film over waarom AI rechten zou moeten hebben binnen een democratie;
onderzoeken van de grenzen aan vrijheid, gelijkheid en solidariteit op individueel, collectief en planetair niveau;	in gesprek met gastsprekers bij wie vrijheid in het geding is geweest;
bevragen van morele en ethische perspectieven op rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid;	onderzoeken van situaties in heden en verleden, hier of elders, waarin de rechtsstaat tekort schiet of schoot;
reflecteren op de effecten van het eigen handelen op de omgeving en het welzijn van anderen, nu en in de toekomst.	verbinden van online en offline omgangsvormen op school met democratische waarden.

In havo 3 / vwo

script schrijven voor een theaterstuk of musical gerelateerd aan de democratische waarden.

Kerdoel 4 - Maatschappelijke betrokkenheid

Doelzin onderbouw VO:

De leerling verkent verschillende mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
kennis over taken, rollen, rechten en plichten van burgers in de samenleving;	opstellen van scenario's voor verbetering van de eigen omgeving;
onderzoeken welke middelen kunnen worden ingezet om individueel en collectief bij te dragen aan maatschappelijke veranderingen;	reflecteren op de eigen bijdrage aan een maatschappelijk doel;
onderzoeken van de rol en betekenis van maatschappelijke initiatieven, bewegingen en organisaties;	bijdragen aan het organiseren van maatschappelijke activiteiten binnen of buiten de context van school;
benoemen en waarderen van de eigen bijdrage aan de samenleving in dagelijkse situaties;	doelgericht inzetten van digitale media om maatschappelijke misstanden onder de aandacht te brengen.
afwegingen maken van de eigen mogelijkheden om maatschappelijke betrokkenheid vorm te geven.	

In havo 3 / vwo

uitvoeren van en reflecteren op een maatschappelijke stage of maatschappelijke diensttijd.

Kerdoel 5 - Democratische betrokkenheid

Doelzin onderbouw VO:

De leerling verkent hoe die democratisch handelen binnen de democratische rechtsstaat kan vormgeven.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
uitleggen hoe in een democratische rechtsstaat macht en invloed over parlement, regering en onafhankelijke rechtsspraak zijn verdeeld;	samen klassenregels opstellen;
vergelijken en beoordelen van verschillende vormen van inspraak en besluitvorming in de samenleving;	deelnemen aan excursies die de werking van de democratische rechtsstaat zichtbaar maken, zoals een bezoek aan het gemeentehuis, de Tweede Kamer en een rechtbank;
communiceren op een respectvolle wijze;	organiseren van scholierenverkiezingen;
leren omgaan met de wensen en de stem van de minderheid in besluitvormingsprocessen;	deelnemen aan educatieve simulaties over bestuur en besluitvorming;
reflecteren op proces en uitkomsten van inspraak en besluitvorming in de schoolomgeving.	digitale polls inzetten voor standpuntbepaling.

In havo 3 / vwo
mede organiseren van een schooldebat over vraagstukken die in de school spelen.

Domein Maatschappelijke vraagstukken

Kerdoel 6 - Maatschappelijke vraagstukken

Doelzin onderbouw VO:

De leerling weegt af welke mogelijkheden die heeft om ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken te handelen.

Het gaat hierbij om	Te denken valt aan
analyseren welke belangen en perspectieven een rol spelen binnen actuele, maatschappelijke en planetaire vraagstukken;	een praktisch uitvoerbare oplossing bedenken voor een maatschappelijk vraagstuk dat binnen de eigen regio speelt en deze oplossing aanbieden aan een gemeente of provincie;
uitdrukken van persoonlijke idealen en opvattingen;	onderzoeken en vormgeven van kunstuitingen over maatschappelijke misstanden;
reflecteren hoe de eigen identiteit en waarden het handelen kunnen beïnvloeden;	onderzoeken wat de impact is van je persoonlijke leefstijl op de planeet;
verkennen welke individuele en collectieve bijdragen aan oplossingen mogelijk zijn.	achterhalen van verschillende perspectieven op vraagstukken aan de hand van brononderzoek;
	houden van een eenvoudig betoog over een maatschappelijk vraagstuk na het lezen of beluisteren van teksten, of het bekijken van een film of documentaire over dit onderwerp;
	verschillen in de wereld verkennen met wiskunde en digitale media, bijvoorbeeld verschillen in inkomen, bevolkingsdichtheid en klimaat.

In havo 3 / vwo

inzetten van scenariodenken als middel om tot een mogelijke oplossing van een maatschappelijk of planetair vraagstuk te komen;

tijdens een snuffelstage of bedrijfsbezoek onderzoeken in hoeverre er rekening wordt gehouden met maatschappelijke en planetaire belangen.